

Lenaneo la Dintlha tša Mohlako le le Bonolo Sedirišwa sa go Hlahloba Mohlako Afrika Borwa Simple Poverty Scorecard® Poverty-Assessment Tool

Mark Schreiner

17 September 2017

This document is available in English at SimplePovertyScorecard.com.

Eli xhwebhu likhona ngesiXhosa ku SimplePovertyScorecard.com.

Lencwadi iyatholakala ngesiZulu ku SimplePovertyScorecard.com

Dokumente leyi ya kumeka hi Xitsonga eka SimplePovertyScorecard.com

Tokomane ye e hwetšagala ka Sepedi go SimplePovertyScorecard.com

Setsopolwa

Lenaneo la dintlha tša mohlako le le bonolo Sedirišwa sa go Hlahloba Mohlako (*Simple Poverty Scorecard®-brand poverty-assessment tool*) se diriša ditšhupetšo tše 12 tša boleng bo fase tšwa go 2014/15 National Income Dynamics Survey (NIDS) ya Afrika Borwa go akanyetša kgonagalo ya gore malapa a Maafrika goba a Bammala a hlaka go feta kamoo go bego go akantšwe ka gona. Bašomedi ba lefelwana ba ka kgoboketša dipoelo ka metsotso e 10. Dipoelo tša go nepagala dibegwa methalading ya mohlako e fapaneng. Lenaneo la dintlha ke tsela e bonolo yeo e dirišwago mananeong a go lwantšha mohlako mo Afrika Borwa, go lekalekanya maemo a mohlako, le go kgethologanya dihlahlobo tša badirelwa.

Sengwalwa

Letlakala le le diriša boitsebišo bja 2014/15, legatong la Chen, Schreiner, le Woller (2009), tšeo di dirišago boitsebišo bja 2005/6. Pego e mpsha ya lenaneo la dintlha ya 2014/15 e swanetše go dirišwa go tloga ga bjale go ya pele. Mananeo a dintlha a mabedi a šomiša tlhalošo tše difapanego tša *mohlako*, jwale tekanyetšo tša go tloga ka pego ya kgale ya 2005/6 *di ka se* bapetšwe le kakanyo ya pego e mpsha ya 2014/15.

Ditebogo

Ditebogo di lebišwa go Michael Brown, Bryce Cleborne, Jen Jones, Esido Mushwana, Zach Raymond, Adam Sorensen, le John de Wit. Boitsebišo bja Wave 4 ya 2014/15 ya NIDS e tšweleditšwe ke Southern Africa Labour and Development Research Unit go University of Cape Town, yeo e abilwego ke DataFirst, gomme ya šomišwa ke Department of Planning, Monitoring, and Evaluation. Bofetoledi bja go tloga go Seisemane go ya go Sepedi bo dirilwe ke SwahiliSpace Limited (info@swahilispaces.com). Copyright © 2017 by Microfinance Risk Management, L.L.C., all rights reserved. "Simple Poverty Scorecard" is a Registered Trademark of Microfinance Risk Management, L.L.C.

Mongwadi

Mark Schreiner o sepediša Microfinance Risk Management, L.L.C. E bile ke Senior Scholar go Center for Social Development e leng Washington University in Saint Louis.

Lenaneo la Dintlha tša Mohlako le le Bonolo Sedirišwa sa go Hlahloba Mohlako

ID ya poledišano: _____	<u>Leina</u> _____	<u>Lehlaodi</u> _____
Letšatši la poledišano: _____	Mokgatatema: _____	_____
Naga: <u>ZAF</u>	Mošomedi wa lefelwana: _____	_____
Lenaneo la dintlha: <u>002</u>	Lefelo la tirelo: _____	_____
Boima ba karolwana tša go nyakišiša: _____	Palo ya maloko a lelapa ao a dulago moo: _____	_____

Sešupo	Karabo	Dintlha Score
1. Lelapa le na le maloko a ma kae ao a dulago moo?	A. Tshelela goba go feta B. Hlano C. Nne D. Tharo E. Pedi F. Tee	0 8 12 17 22 38
2. Na go na le maloko le ge e le afe a lelapa ao a dulago moo ao a nago le mengwaga e 15 goba go feta ao ga bjale a lefelwago moputso goba mogolo wa go šomela mongmošomo ka mehla (e seng ka bo bona) go sa šetšwe gore a šoma mošomo wa nako e tletšego goba wa motšwa o swere? O se ke wa akaretša yo a iphedišago ka mošomo wa gagwe.	A. Aowa B. Ee	0 7
3. Ge e ba hlogo/molekane ya monna ke wa leloko la lelapa, na o nale bokgoni bago bala Seisemane gabotse gakaakang?	A. Ga go na hlogo/molekane ya monna, goba ga se leloko le dulago moo B. Legatee, goba ga a kgone gabotse C. Magareng, goba gabotse kudu	0 3 9
4. Ge e ba hlogo/molekane ya mosadi ke wa leloko la lelapa, na o nale bokgoni bago bala Seisemane gabotse gakaakang?	A. Ga go na hlogo/molekane ya mosadi, goba ga se wa leloko yo a dulago moo B. Legatee, goba ga a kgone gabotse C. Magareng, goba gabotse kudu	0 0 6
5. Gantši lebato le dirwa ka eng ntlong e kgolo?	A. Leraga/mobu, khonkhoriti, khapete, goba tapeite/vinyl B. Dithaele, goba lepolanka	0 8
6. Na lelapa le le nale ntlwana ya kelatšhila ya go šomiša meetse?	A. Aowa B. Ee	0 4
7. Na bonyenyane lelapa le na le setofo sa kgase goba microwave wo o šomago gabotse?	A. Aowa B. Ee	0 4
8. Na bonyenyane lelapa le na le setšidifatši seo se šomago gabotse?	A. Aowa B. Ee	0 4
9. Na bonyenyane lelapa le na le seyalemoya, selo sa go raloka CD, goba selo sa go raloka MP3 tše di šomago ga gabotse?	A. Aowa B. Ee	0 4
10. Na bonyenyane lelapa le na le thelebišene, goba sebakadi sa DVD goba sa Blu-ray, goba sathelaete seo se šomago gabotse?	A. Ga go na TV (go sa šetšwe tše dingwe), go ba go na le TV feela B. TV le DVD goba Blu-ray (eupša ga go na sathelaete) C. TV le sathelaete (go sa šetšwe tše dingwe)	0 4 10
11. Na bonyenyane lelapa le na le disofa tšeo di sa lego maamong a mabotse?	A. Aowa B. Ee	0 2
12. Na bonyenyane lelapa le na le selefouno yeo e šomago gabotse?	A. Aowa B. Ee	0 4

Bokamorago bja Letlakala la go Šoma: Boleloko bja lelapa, boemo bja bodulo, le boemo bja moputso/mogolo

Godimo lenaneong la dintlha tša mohlako bjo, ngwala nomoro/leina le kgethegilego la poledišano ye e ka tsebjago ka yona (ge e ba se tsebjwa), letšatši leo poledišano e dirilwego ka lona, le boima ba dikarolwana tša go nyakišiša tša mokgathatema (ge e ba di tseba). Ke moka o ngwale leina le nomoro e kgethegilego ya go hlaola mokgathatema (yeo e ka fapanago le ya mmotšolotšwa), tirelo ya mošomo ya mokgathatema mothuša mokgathatema (yo a ka fapanago le yo a lefago), le ya lefelo la tirelo leo mokgathatema a le dirišago. Motho yo e ka bago mo gobotse gore e be yena yo a botšišwago dipotšišo ke hlogo ya lapa yeo e dulago moo goba motho yo mogolo wa leloko le ge e le ofe yo a dulago moo, mme a kgonago go araba dipotšišo.

Balela mmotšolotšwa dipotšišo: *Hle mpošše maina (goba leina la go reteletšwa) le mengwaga a leloko le lengwe le le lengwe la ka lapeng la gago. Yo e lego leloko la lelapa ke motho yo a šetšego a dutše ka tlase ga tlhaka ye goba jarateng e tee bonyenyane matšatši a 15 dikgweding tše 12 tše di fetilego e le karolo ya lelapa. O se ke wa lebala maseana. Thoma ka yo a bapalago karolo ya bohlogo ka lapeng le molekane wa gagwe (ge e ba a na le molekane).*

Ngwala leina le mengwaga ya leloko le lengwe le le lengwe la ka lapeng. Ngwala go bontšha ge e ba leloko leo ke hlogo/molekane ya monna (ge e ba e le ya monna) goba hlogo/molekane ya mosadi (ge e le ya mosadi).

Se se latelago, ngwala ge e ba leloko le lengwe le le lengwe la lelapa le *dula* wa ka lapeng. Botšiša, “Na <LEINA> gantši o dula moo bonyenyane mašego a mane ka beke?” Botšiša leloko le lengwe le le lengwe leo le dulago moo la mengwaga e 15 goba go feta gore ge e ba ga bjale go na le yo a lefelwago moputso goba mogolo wa ge le šomela mongmošomo ka mehla go sa šetšwe gore le šoma mošomo wa nako e tletšego goba wa motšwa o swere. (O se ke wa akaretša yo a iphedišago ka mošomo wa gagwe.)

Bala palo ya maloko ao a dulago ka lapeng, gomme o e ngwale godimo lenaneong la dintlha ka “Palo ya maloko a lapa ao a dulago moo:”. Ke moka o swaye karabelo tšhupetšong ya mathomo lenaneong la dintlha. Le gona o swaye tšhupetšong ya bobedi go ithekgile ka ge e ba leloko le ge e le lefe leo le dulago moo la mengwaga e 15 goba go feta le šomela mothwadi bakeng sa moputso wa ka mehla goba mogolo.

Ke moka botšiša dipotšišo tše 10 tše di šetšego, gomme o ngwale dikarabo lentšu ka lentšu ka tsela yeo di latelelanago ka gona. O seke wa bala dikarabo tšeo go swanetšego go kgethwa go tšona.

Dula o gopola ka ditlhaloso tša *lelapa, leloko la lelapa, le leloko leo le dulago lapeng* ka go “Tlhahlo Bakeng sa go Diriša Ditšhupetšo tša lenaneo la dintlha”.

Leina goba leina la go reteletšwa	Mengwaga	Na <LEINA>o ile a dula ka tlase ga tlhaka ye goba ka jarateng ye bonyenyane matšatši a 15 mengwageng e 12 e le karolo ya lelapa? (Ge e ba Ee, gona <LEINA> ke <i>leloko la lelapa</i>)	Ge <LEINA> e le leloko la lelapa, na ke hlogo ya lelapa goba molekane wa hlogo? }	Na <LEINA> gantši o dula moo bonyenyane mašego a 4 mo bekeng? (Ge e ba Ee, gona <LEINA> ke <i>leloko leo le dulago lapeng</i>)	Ge e ba <LEINA> a na le mengwaga e 15 goba go feta moo e bile e le leloko leo le dulago mo, na gabjale o lefelwa moputso goba mogolo wa ge a šomela mothwadi ka mehla go sa šetšwe gore o šoma mošomo wa nako e tletšego goba wa motšwa o swere (e sego bona ka noši)? O se ke wa bala yo a iphedišago ka mošomo wa gagwe.
1.		Aowa Ee	Hlogo ya monna Hlogo ya mosadi	Aowa Ee	<15 goba yo e sego modudi Aowa Ee
2.		Aowa Ee	Molekane wa monna Molekane wa mosadi Tše dingwe	Aowa Ee	<15 goba yo e sego modudi Aowa Ee
3.		Aowa Ee	Tše dingwe	Aowa Ee	<15 goba yo e sego modudi Aowa Ee
4.		Aowa Ee	Tše dingwe	Aowa Ee	<15 goba yo e sego modudi Aowa Ee
5.		Aowa Ee	Tše dingwe	Aowa Ee	<15 goba yo e sego modudi Aowa Ee
6.		Aowa Ee	Tše dingwe	Aowa Ee	<15 goba yo e sego modudi Aowa Ee
7.		Aowa Ee	Tše dingwe	Aowa Ee	<15 goba yo e sego modudi Aowa Ee
8.		Aowa Ee	Tše dingwe	Aowa Ee	<15 goba yo e sego modudi Aowa Ee
9.		Aowa Ee	Tše dingwe	Aowa Ee	<15 goba yo e sego modudi Aowa Ee
10.		Aowa Ee	Tše dingwe	Aowa Ee	<15 goba yo e sego modudi Aowa Ee
11.		Aowa Ee	Tše dingwe	Aowa Ee	<15 goba yo e sego modudi Aowa Ee
12.		Aowa Ee	Tše dingwe	Aowa Ee	<15 goba yo e sego modudi Aowa Ee
13.		Aowa Ee	Tše dingwe	Aowa Ee	<15 goba yo e sego modudi Aowa Ee
—			Palo ya maloko a lelapa ao a dulago moo:		Moputso/mogolo wa bašomi le ge e le ofe?